

Reactie van PlasticsEurope Nederland op de Ontwerpregeling verbod gratis verstrekken plastic draagtas

Den Haag, 5 november 2015

Hierbij wil PlasticsEurope Nederland haar reactie op de voorgenomen “Regeling verbod gratis verstrekken plastic draagtas” kenbaar maken.

In de onderhavige ontwerp-regeling is aangegeven dat er per 1 januari 2016 een verbod komt op de gratis uitgifte van alle plastic draagtassen, waarbij er een uitzondering wordt gemaakt voor tassen die noodzakelijk zijn vanwege functionaliteit en voedselveiligheid.

De belangrijkste reden voor dit voornemen ligt in de terugdringing van zwerfvuil in het milieu. De plastics-producerende industrie erkent dat het ontstaan van zwerfvuil, waaronder plastics, en de aanwezigheid daarvan in het mariene milieu zeer onwenselijk is. Onze industrie participeert dan ook in diverse initiatieven om de functionaliteit van plastic verpakkingen verder te verhogen en de plastic kringloop verder te sluiten. De resultaten hiervan worden o.a. zichtbaar gemaakt binnen het raamwerk van het Kunststof Ketenakkoord.

Ondanks de belangrijke bijdrage die plastic verpakkingen leveren aan de verduurzaming van onze samenleving, lijken plastic tassen het symbool te zijn geworden van onze “wegwerpmaatschappij”. Dit imago heeft ondermeer geleid tot het besluit van de Europese Commissie om de lidstaten te verplichten het verbruik van lichtgewicht plastic tassen terug te brengen naar maximaal 90 stuks per persoon per jaar, ultimo 2019 (en met ingang van 2026 naar niet meer dan 40 stuks) en/of per 1 januari 2019 de uitgifte van gratis plastic zakken te verbieden. Ook is het toegestaan om een verbod op lichtgewicht draagtassen in te voeren.

Een onafhankelijke LCA-studie van TNO, uitgevoerd in opdracht van het KIDV in 2014, naar de milieupact van alle soorten materialen draagtassen, heeft echter aangetoond dat de plastic tas, zowel lichtgewicht als de duurzame shopper het meest duurzame alternatief is, zeker als deze is gemaakt van gerecycled plastics. Aangezien het niet mogelijk is om de milieupact van zwerfafval te kwantificeren is dit aspect buiten de in het kader van het onderzoek uitgevoerde analyse gehouden. Door het weggooigedrag van consumenten komen er, ook al is het een geringe hoeveelheid, lichtgewicht tassen in het milieu. Educatie en informatie over de impact op het milieu en creëren van bewustzijn en gedragsverandering, zijn elementair voor het oplossen van het zwerfafval probleem.

Als gevolg van het voorgenomen besluit zal de gratis plastic tas vervangen worden door (minder duurzame) alternatieven in het winkelkanaal. Deze vervanging door alternatieve materialen zal het probleem van zwerfafval echter niet verminderen. Het oorspronkelijk streven van lenM naar een reductie van de afvalberg en de verminderde inzet van kostbare grondstoffen, kan hiermee eveneens niet gerealiseerd worden. Het inzetten van alternatieven

materialen zal naar verwachting zelfs leiden toch een hogere milieudruk. Alleen door een uniforme aanpak op EU en nationaal niveau, waarbij geen onderscheid wordt gemaakt op het materiaal van de tas, kunnen uiteindelijk de beoogde duurzaamheids-doelen behaald worden. Zeker als dit samengaat met het ontmoedigen van aanschaf en het stimuleren van hergebruik bij de consument.

Gelet op het voorgaande pleit PlasticsEurope Nederland voor het volgende:

1. Promoot het betalen voor àlle draagtassen

Om werkelijke een reductie van afval te realiseren en hergebruik van tassen bij de consument te stimuleren, zal verplichte bijdrage op *alle* draagtassen, ongeacht het materiaal, een effectieve maatregel zijn. Bijkomend voordeel hierbij is dat de definitie van een “plastic draagtas”, die niet eenduidig is en onvermijdelijk zal leiden tot vraagtekens bij de uitvoering (bijv: wat is de exacte definitie van plastic? Is een (deels) met kunststof gecoate papieren draagtas ook onderwerp van deze regeling?) in dit geval niet langer relevant is.

2. Geen verbod op lichtgewicht plastic draagtassen

Verschillende LCAs, o.a. de genoemde van TNO, tonen keer op keer aan dat kunststof tassen, of het nu hemdtasjes of big shoppers zijn, het beste alternatief zijn, zeker als ze ook nog van gerecycled plastics zijn gemaakt. Dit geldt temeer als ze vervolgens hergebruikt worden en in de afdankfase gescheiden worden weggegooid. Een verbod op gratis plastic tassen zal uiteindelijk niet tot de gewenste verlaging van de milieudruk, het efficiënter omgaan met onze grondstoffen en de vermindering van de afvalberg leiden omdat zij deels vervangen zullen worden door andere materialen welke minder duurzaam zijn.

Hoogachtend,

T. Stijnen
Director PlasticsEurope Nederland
Postbus 443
2260AK Leidschendam